

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita Abrahae, Eremitae Sanctiß., admirandæque patientiæ, & Mariæ neptis eius, ex ea quæ est per Metaphrasten. Migrauit è corpore Anno Redempt. 337. Iulij Pap. 1. regnante Constantino Imperatore. Anno ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

VITA ABRAHAE, EREMITAE SAN-
cti, admirandæque patientie, & Mariae neptis eius, Baro. Tom.
ix ea que est per Metaphrasten. Migravit e corpore 3. Annal.

Anno Redempt. 337. Iulij Pap. i. regnante Con-

stantino Imperatore. Anno eius Imperij vlti-

mo. Scripta sunt & eius alia ab Ephrem,

Syro germanissima.

HIC secundus Abraham, merito virtutis
præstantia cum primo conferendum,
claro genere natus parentes habuit diui ^{16. Martii.} Abramini
tis & mundi gloria admodum illustres; qui filij parentes,
sui pulchritudine, & morum candore delectati;
ad summos honorum gradus euehere eum cona-
ti sunt. Cumque matura iam carnali copula ætas
adesseret, Abrahamus quamvis maximo terrena-
rum rerum fastidio laboraret, ne tamen paren-
tum voluntarem, eorumq; assiduas preces asperna-
ri videtur, vinculis se matrimonij alligari pati-
tur. Coniuivium exquisitissimum instructum epulis
celebrabatur, totaque domus plauu & latitia Consentie
personabat, cum Christus Abrahami pectus no ^{in matrimo-}
uo quodam amore inflammat. Considerabat
secum tacitus, castus iuuenis, breuissimas volu-
ptatis illecebras, & ardentis cupiditate ad virtutis
pulchritudinem, quæ sempiternas illi quando-
que voluptates parere posset, aspirabat. Cum au-
tem his cogitationibus assiduo animum occupa-
ret, & dies iam adesset; quo sponsæ coniugendus
erat, clandestina sibi fuga salutem quæsiuit. Nam
ut coniuivum solutum, & suas quisque domos
petere ceepit. Abrahamus diuino numine tectus, ^{Abrahamus}
^{copulæ car-}
ad solitudinem dilapsus est. Interea cum singuli
pro ratione officij sposo ministeria sua pa-
rent; & presentem minimè inuenirent, breuis-

ooo 5 simum

958 VITA S. ABRAHAMI
sum gaudium diurna & gratitudine contami-
natum est.

Nec mora, parentes opinione virtutis eius
ducti, non in regum palatijs, sed in montibus,
solitudinibus, & monachorum habitaculis quæ-
rendum eum decernunt. Tandem post multos la-
bores & studia, decimo septimo die in cella qua-
dam abstrusum, diuinarumque rerum contem-
plationi vehementer intentum reperiunt. Obku-
pescunt illi, primo ingressu tam repentinam
eius mutationem & suscepunt ab illo vitam il-
lam solitariam, ab omni hominum consuetudi-
ne & societate remoram; dolentque quod talis
dolescens, ante tempus se mundo & omnibus
quæ in eo sunt abdicasset. Ille autem cum eos sic
vidisset affectos, placide & benignè eos alloquens:
Neque tristitia, inquit, affici oportet, nec admirari:
sed Deo potius agere gratias, qui me ineffabili
quadam & arcana prouidentia à mundi subdu-
xit nequitia. Orate ergo, inquit, amici mei, & fra-
tres, deinceps orate Deum, ut bonam eius iugum
portem usque ad finem, & leue onus eius non ab-
sijcam; sed semper sequar ipsius legem, præcepta
& voluntatem. Deinde etiam vehementer roga-
uit, ne illuc assidue venientes, suum desideratum
obturbarent silentium, & impedirent profectum
eius ad meliora. His cum mandatis illi recele-
runt. Ipse vero domuncula sua aditum obstru-
xit, reliqua parua quadam fenestra, per quam
panis ei & aqua in singulos dies præberetur, to-
tum se Christo assiduis precibus & iejunis con-
secravit. Postquam autem decimum cum ingeni-
pietate annum in ea solitudine exegisset, & am-
plissimæ parentum possessiones (qui iam de præ-
senti saeculo migrabant) ad eum devolutæ essent,

Inuenitur.

Vacent orati-
oni & ieju-
nio.

statim maximam earum partem, per virum fide
dignum pauperibus distribui iussit: nè quam ex
earum commercio labem contraheret. Nec ali-
ud ex ijs sibi vnquam reseruauit, præter vestem
vniam cilicinam, storeamque ad breuem corpo-
ris accubitu accômodatam, & poculū quod, fri-
gida aqua exhaustas corporis vites restaurabat.
Hec fuit regia viri sancti suppellex, qua 40. conti-
nuos annos, in maxima virtutu omniū exercita-
tione, ita corporis necessitatibus satisfecit, vt nul-
lavñq. indigentia vel inopia laborasse se putaret.

Erat Lampsaci, quod est oppidum ad Helles-
ponsum, vicus quidam Tænia dictus, magna ho-
minum frequentia admodum celebris, sed densis
adèò errorum omnium tenebris obscurus, vt nul-
lo, (quamuis magna in eam rem loci illius Epis-
copus diligentia incumberet,) diuini verbi splé-
dere illustrari poterat. Cum itaque multis curis
anxius Episcopus varia animo consilia agitaret,
venit illi tandem in mentem Abrahāmi, vt cum
facerdotali munere insigniret, & ad gentis persi-
diā expugnandā cum potestate summā desti-
naret. At Abrahamus, quamuis dicendi faculta-
te polleret plurimum, & verborum suavitate
grauitateque sententiarum, non paucos à flagiti-
js ad honestatis studium traduxisset, sacer-
dotij tamen dignitate indignum se reputauit; nec
vnquam tantum se facinus admissurum dixit, vt
munus vnum omnium in vita maximum claris-
simumque administrare præsumeret. At Episco-
pus cum multis rationibus & vtilitatis & necel-
litatis, persuadere niteretur, vt sacrum munus
susciperet & constanter nihilominus vir sanctus
indignum se clamaret, tandem ait; Sed dic, que-
so, quidnam tibi ad salutē conferet, quod multis
mag.

Diuitias à
paentibus
sibi rne-
ras, paope-
ribus distri-
bui curat

Obedientia. magnisque virtutum exercitijs fatigaris, vna obediencie virtute, sine qua reliqua omnes inane sunt, repudiatae. Deinde, quomodo potest tuum illud seruitium, quo neglecta communi animarum tantarum salute, tuis tantum rebus studes, Deo gratum acceptumque accidere? Talibus perculsius sermonibus Abrahamus, sacrificie (quamvis maximo cum animi sui dolore) initiari passus

Fit sacerdos & abit ad vicum Tz- niam. est; ac multis perfusus lacrymis, vnico Christi auxilio subnixus, in viam se dedit. Et primum quidem, accepta eam in rem pecunia, templum erexit, in quo sacerdotij sui primitias, eximia pietatis significatione peregit. Deinde, phana omnia circumiens, nefanda deorum simulachra demolitus est, quae res scelerorum hominum animos, acriter in viri sancti odium inflammat, dedo ut quodam die, diuinis in templo rebus operam nauantem, impositis plagiis tam grauerter vulnerarent, ut nulla spes vita supereesse putaretur. Sed haec eius constantiam frangere nequam potuerunt; quin etiam ardentes pro eorum salute fudit preces, lacebat humi in templo prostratus, & ingenti lachrymarum vi Deum precabatur, ut teterrimam erroris impietatisque caliginem ab eorum mentibus depelleret, cum repente novo incensi furore irruentes, nouas ciplagas imponunt. Neque hoc satis illis est visum, vinculis crudeliter constrictum, cum multis probris & cauillis, per ciuitatem traxerunt. Nec decidebat, & sic tota die varij plagijs & iudibris affectus, ad vesperum semimortuus relictus est.

Nox medium iam cursum confecerat, cum sanctus tanquam de graui somno, ex animi deliquio euigilans, rursus ad templum fractis humeris vi-

**Direc-
tor.**

nis viribusque contendit. Accurrunt rursus nefarij, eodem mentis furore incensi; vi à templi limitibus eum auellunt, raptatumque per omnes vris plateas, grauioribus quam anteà plagiis affici. Rursus cœunt. Tres annos continuos. Abrahamus hunc eorum furorem forti inuictoque animo sustinuit, nec voquam tanti sceleris impietatem & perfidiam diuini verbi prædicatione expugnare destitit. Patientia sua, & ad Tandem peruerit admiranda eius virtus impietatem eorum. Quid enim dicebant, fierine potest ut à tam spectata sanctitate, à tam incorruptis moribus, recta in Deum fides absit? Et quam quæso viii. gnat.

quam laboris sui mæcedem aliam à nobis retulit, quam plágas & vulnera? Et tamen in instituta semel pietatis ratione persistit. Preces lachrymasque sine intermissione ad Deum suum pro nobis fundit. Simulachra nostra, in quibus nos omnē salutis spē repositam habemus, verbo comminuit. Et quomodo, si illa sese aduersus unius hominis virtutem tueri non possunt, nos omnes ab ingruentibus malis liberabunt?

Hac aliaque in eādem sententiam repétentē, supplices ad templum, in quo vir sanctus pro eorum salute Deum præcabatur, venerūt, & omnes pariter in genua procumbentes, perfidiam suam cum multis lachrymis & luctu detestati sunt. Ex baptizātur. Ethnici resipiscunt, & cepti illos vir Dei præter expectationem incredibili gaudio, & animos eorum Christianæ fidei rudimentis imbuit, corporaque sacro latice tintit, atq; ad Christū copiosam multitudinē aggregavit. Cū verò cerneret eos cūctis instructos virtutibus sine offensione graui semitas iusticiæ ambulare coepit sibi ex honore (qui tanto maior ei impendebatur quanto odium & inuidia qua anti- Eccè vice in eum serebantur, grauior fuerat) ruinam sanctus, qui vehe plágas non

timuit, ho-
nores per-
horrefecit.

962 VITA S. ABRAHAMI
vehementer pertimescere. Nocte itaque fugi-
bi salutem quærens, ad antiquam solitudinem,
tutissimum salutis portum, peruenit; ubi per lon-
ga suspiria, reuocatis quasi postlimino spiritu-
alibus vitæ delicijs, cum hoste tenebrarum acri-
us configere coepit.

Erat quadam nocte diuinis rebus tota mente
intentus, cum subito vox quædam ex immenso
lumine ad eum dilapsa, haec ait, O Abrahame, ve-
re certamen egregium præclare obiisti, verè tu

Fallacia doc-
monis.

metam virtutum omnium assecutus es. At vir
sanctus insidias serpentis non ignorans, Obmu-
telce, inquit; ego enim meæ mihi fragilitatis
præclarè conscius, nihil mihi tribuo, sed si quid
gessi, Dei id virtute & gratia peractum est. Hac
confessione cessit quidem malignus, non ita-
men ut non varius illi terrores incutere niteretur,
ut sic tandem vietus è sacræ solitudinis loco mi-
graret. Sed vir sanctus ita omnes eius adiumento-
nes elusit, ut insignem semper victoriam repor-
taret. Hoc autem in primis mirabile in eo fuit,
quod nullis vel vigilijs vel inedia (quo omnes
penè vires confecerat) primæ iuuentur florem
amiserit, & quod fidem vincere videtur, vestes
nulla vetustate attritæ sint.

Erat ei neptis ex defuncto fratre relicta, quam
suis imbuendam disciplinis suscepserat. A septi-
mo autem ætatis suæ anno ad usque vicefimum in
eximia quadam sanctitatis opinione vixerat. Ac-
cidit autem die quodam, ut quidam habitu qui-
dem monachus, sed mente perditus & sceleratus
eam accederet, & per fistam quandam sanctitatis
speciem, amore nefario cor eius inflammaret. Il-
la dolo & fraude circumuenta, pedem è cella
Corrumpi-
tur.

latur.

Vestes so-
annis nihil
attritæ.

Neptem su-
am sanctè
instituit.

latur. Vix animum nefaria cupiditate expleuerat, cum protinus dolore saucia scelus detestatur, & lamentis se totam tradens sine ullo fructu genas vellebat. Hei me miseram clamabat: quæ dementia, quis furor, quod omne præteritum exercitationis tempus breuissima vendidi voluptate. Quid faciam? quid me vertam? Qua lingua Deum precabor, vel qua nam labra mouebo ad supplicationem, cum ea feram inquinata libidinosis & verbis & osculis? Patrui vultum subire pudor prohibet. Sed nec ulli lachrymariū fontes, inustā tanti sceleris maculā eluere valent. Ibo igitur, & Desperans fugit, seque omnibus proficitur.

Desperans
fugit, seque
omnibus
proficitur.

Somnium
Abrahām.

Interea Abraham in interiore cellula quiescenti, somnium fuit oblatum, quo mira magnitudinis draconem, è sua cauerna ad eius proreptenter domunculam conspexit, & columba quæ intus latitabat, ore hiantे deuorata, rursus recentem. Turbat virum sanctum somnij ignorantia, & assiduis Deum precibus, ut omen malum auerteret, rogabat. Tertiò autem die rursus eadem se visio obculit, sed draco (quod animi morem non nihil mitigabat) pedibus eius protritus, disrupto ventre columbam puram & immaculatam restituere visus est. Hæc cum vidisset, turbatus & animi egritudine affecitus, è fenestra prospexit, & Mariam bis magna voce inclamauit. Sed cum nullum illa responsum daret, veritatem tunc visionis conjectura minimè dubia assecutus est. Quid tunc animi esset viro sancto, nullis verbis ex-

**Orat assi-
duo pro nè-
pte sua.**

bis explicari potest. Non tamen spem salutis eius penitus abiecit, sed Deum duobus annis integris, assiduis precibus & lachrymis ad misericordiam inflesterè conabatur. Tandem spe quadam diuinitus concepta, dimisso in omnes partes nuncio, intellectu vitam eius nefanda libidine & omni scelere & flagitio contaminatam esse. Nec mora vir grandevus, & canis totò capite asperius, silentio & solitudine & monastico habitu, & omnibus denique pietatis exercitijs, quæ tanta contentione in vita retinuerat, valere iulsi, militari se veste induit, & equum concendit, missisque in marsupium pecunijs, ad flagitiosum impurum libidinis domicilium, in quo neptis à dæmonе vincita tenebatur, contendit. Mox autem diuersorum ingressus, instar periti venatoris huc illuc circuspicere, & diligenter prædatum quam sperabat indagare. Sed cum nulla eius videndæ potestas daretur; Heus, inquit, hospes dico, si quam habes puerum formam præstantem, ad me adducito, ut cupitis eius iam diu fruar amplexibus, animumque voluptate expleam. Hospes quamvis viri iam etate confecti nefariam cupiditatem detestetur, nè tamen auarizie sua iacturam facere, Abrahamum multo vehementius in pueris amorem, varijs verbis lenocinijs inflammare voluit. At ille de puellis nomine inquirens, cum Mariam audisset, statim promptis è sinu pecunijs iubet parari cænam, & introduci puellam. Cæna itaque opinabile parata, puella fuso meretricio egregie ornata, introducitur. At Abrahamus ex primo consipicuit neptis, tot diaboli laqueis irretientib; lachrymas fudit, quas tamen auerba parumper facie abstergens, vultu ad omnem hilaritatem compositum, dissimulauit. Illa autem Abrahamo offerebat oculum

**Habitu mu-
tato, abit ad
neptem su-
am.**

**Pingit se
turpi capi à
more Abra-
hamus.**

XVI MARTII.

965

osculum, & arctè collum eius amplectebatur.
Sed ut primum fragrantiam quandam è castis
adèo membris emanantem sensit, prioris vitæ
recordata ingemuit, & mcerore paulatim cres-
cente, nimia animi ægritudine contabuit. At A-
brahamus ne präda è manib⁹ laberetur, simulata
egregiè amatoria leuitate ægritudinem depulit;
& qui totos quinquaginta annos ab omni homi-
num conspectu remotus, in summa pars & aquæ
penuria vixerat, cum meretrice vino & carnibus
vescitur. Postquam verò hoc modo epulis satiati
essent, ad cubile pergunt. Ille verò tempus &
oportunitatem captabat, qua eam ad prioris vi-
tæ puritatem sanctitatemque transferret. Tan-
dem cum se ab omnium conspectu remotum
cerneret, apprehensa eius dextera in intimum
cubile deduxit, fugaque iam interclusa, scenam
quam hoc usq; summa simulatione egerat, abie-
cit. Tum pileo, qui vultum tegebat, amoto, gra-
uiter suspiravit, & ait: Cor meum ô Maria, nesci⁹ accep⁹ fuz.
quisnam ego sim? Non agnoscis cognatum? Quid
est, anima mea quod tibi accidit? Quis est qui te
in hanc fraudem & perniciem impulit? Quomo-
do irà de statu tuo concidisti? Quid est quod vul-
nus ab aduersario inflictum, abscondere voluisti?
An adeo graue erat, quod nullis medicamentis ad
sanitatem reuocari posse existimares? Cur perni-
ciofa quadam, verecundia lapsum tuum confiteri
erubuisti? An ita subito in obliuionem diuinæ
erga nos benignitatis venire potuisti, ut spem
omnē salutis abijceres? At Dei nostri benignitas
nullis flagitijs vinci, nulla malitia superari po-
test. Quare te per Canos meos, per labores pro te
susceptos, per intolerandam animi ægritudinem,
per mcerorem hunc, per Christi denique langui-

Abrahamus
simulat, se
amatorijs
leuitatibus
delectari.

Abrahamus
se prodit

Fpp

nem

nem, quo redēpti sumus, oro & obtestor, ut in via
redeas. Hęc cū Abrahamus diceret, Maria, demis-
so in terram vultu obmutuit: & pudore pariterq;
stupore oppressa, quid ageret quidve diceret non
inueniebat. Tūc Abrahamus voce admodum leni-
& blanda: Cur, inquit, o filia, mihi nō respondes?
An ignoras me tui solius amore vehementer in-
censum, hoc iter suscepisse? Nescis me te propter,
& tuam salutem hęc omnia simulasse vellem mi-
litarem, amorem, esum carnium, quę scis haute-
nus nihil pr̄ter cellam & silentium nosse? Non
est illum facinus adēd graue, quod non apud
sem̄piteriam & infinitam Dei bonitatem veni-
am obtinere possit? Si dubitas: Ego pro te Christo
rationem reddam. Ad hęc illa, vix aliquid graui
agritudine animi fractum, & quasi emortu-
um proferens, respondit; Cum vultum oculosque
nefanda libidine contaminatos, ad te, o veneran-
de Pater, attollere non audeam, quomodo iratum
grauiusque sceleribus meis infensum. Omnipo-
tētis Dei vultum subire potero? Cui Abrahamus
Super me, inquit, o filia sit iniuriantis tuę pondus,
tantum ad priores mēcum habitationes reverte-
re. His puella ad lachrymas commota; se pedi-
bus eius prostrauit, & conceptum ex admisso sce-
lere dolorem egregiè testata est. Tunc ille ad fir-
missimam venia spem eam hortatus, bono iubet
animo esse, nec dubitaret quin breui amissum
conscientiæ splendorem recuperaret.

His dictis itineri se accingunt, reliquisq; quas
ex nefario quæstu comparauerat diuitijs, ad
montem contendunt. Ibi demum mutato ordine
domuncularum, ita ut Maria in interiore clau-
stro esset, strenue precibus & ieunijs & lachry-
mis incumbebant. Nunquam illa mentem à con-
sidera-

Maria ani-
mo conser-
natūr.

Maria pedi-
bus se pa-
trui sui, cū
lachrymis
prosternit.

Abrahamus
reptem suā
recuit in
eremum.

sideratione admissi criminis auertebat, sed assūdā luctu & lachrymis deformata, summam voluptatem in suipius contemptu repositam habebat. Et quāmuis diuina bonitas multis indicijis intentiam sanctitatem eius declararet, ita ut varia morborum genera precib⁹ & virtutibus eius depelleretur, nō tamē propterea quicquā de pœnitentiā laboribus remittebat; sed cælo terraque se indignā reputans, omniū pro se preces magna animi submissione postulabat.

Abrahamus igitur gaudio incredibili perfusus, cunctis ornatus virtutibus ē vita migravit, & insignem sanctitatis suę testificationem ex panorū ciliciorumque contactu (quæ morbos aliquæ mala fugabant) reliquit. Quinto autem ab eius morte anno, Maria fratri eius filia, felici agone sequuta est, cuius vultus animæ splendorem multis egregiè signis indicabat.

Abrahamus
mortitur.
Virtus vestimentorum eius.
Maria obit.

VITA S. HEREBERTI, ARCHIEPIScopi Coloniensis, ex ea que est per Rupertum Abbatem Tuitensem. Ordinatus est Anno à partu Virgineo 999. Clavuit verò maxime sub Ottone Tertio, & eius successore Henrico, Romanor. Imp. Ex humanis autem discēpsit Apno Christi Saluatoris 1022. Sigerbertus verò de eo agens in chronicō, ordinatū eum

refert Episcopum anno à Christo Domino

997, ac obiisse anno 1021.

Herebertus VVormatiæ Galliarum vrbe claris ortus natalibus, aujam maternam 16. Martii. Emmam, Regimboldi nobilissimi Alemā Patria & Genus eius. norum comitis filiam habuit; quæ cum duabus sororibus ē castro patris ab Hunnis in captiuitatem abducta, propter eximiam formæ pulchritudinem, à viro quodam nobili redempta fuit.

Ppp 2 qui